

VINERI • 22 NOIEMBRIE 2013 • ANUL LXIII NR. 47

FOAIA

FONDAT ÎN 1951 100 ANI

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Comuniune frățească inter-ortodoxă în biserica lui Șaguna
Polemici și dileme ale recensământului din 2011
„Vreau să întorc înapoi din darul lui Dumnezeu”

CALENDAR ORTODOX

25 noiembrie, luni, † Sf. M. Mc. Ecaterina; Sf. M. Mc. Mercurie.
26 noiembrie, marți, Cuv. Alipie Stălpnicul, Nikon și Stelian Paflagonul.

27 noiembrie, miercuri, Sf. M. Mc. Iacob Persul.

28 noiembrie, joi, Sf. Cuv. Ștefan cel Nou; Sf. Mc. Irinar.

29 noiembrie, vineri, Sf. Mc. Paramon, Filumen și Valer.

30 noiembrie, sâmbătă, †) Sf. Ap. Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României; Sf. Andrei Șaguna, Mitropolitul Ardealului, Sf. Frumentiu, Ep. Indiei (Dezlegare la pește).

1 decembrie, duminică, Sf. Prooroc Naum; Cuv. Filaret Milostivul (Dezlegare la pește). Duminica a XV-a după Rusalii (Cea mai mare poruncă din Lege).

10 vorbe pe săptămână

ANCHETĂ – 1. Cercetare ordonată sau făcută de un organ de stat pentru strângerea dovezilor privitoare la o faptă ilegală și stabilirea răspunderii. 2. Cercetare efectuată pe bază de chestionare a unor fenomene sociale, lingvistice etc.; p. ext. gen publicistic în care se prezintă rezultatele unor asemenea cercetări. – Din fr. enquête = VIZSGÁLAT, ANKÉT

CAPABIL – (Urmă de determinări introduse prin prep. "de") Care este în stare, care are posibilitatea de a săvârși ceva; apt pentru ceva. f& înzestrat, valoros, destoinic. – Din fr. capable, lat. capabilis = TEHETSÉGES, KÉPES

COMUNIUNE – 1. Legătură puternică, unire strânsă. 2. Împărtășanie, euharistie. – Din fr. communion, lat. communio, -onis = SZOROS KAPCSOLAT; ÁLDOZÁS

CONFUZIE – 1. Faptul de a confunda; încurcătură; lipsă de orientare. 2. (Jur.; în forma confuziune) Stingere a unei obligații prin întrunirea, în aceeași persoană, a calităților de creditor și debitor. – Din fr. confusion, lat. confusio, -onis = ÖSSZETÉVESZTÉS, ÖSSZEZAVARÁS; (ZŰR)ZAVAR; FÉLREÉRTÉS, TÉVEDÉS

DILEMĂ – Raționament care pune două alternative dintre care trebuie aleasă una, deși ambele duc la aceeași concluzie. – Încurcătură în care se află cineva când este obligat să aleagă între două alternative cu perspective (aproximativ) egale. – Din fr. dilemme, lat. dilemma = DILEMMA

FREDONA – A cânta încet (fără cuvinte); a cânta cu gura închisă, a îngâna o melodie. – Din fr. fredonner = DÚDOL

INAUGURA – A deschide în mod solemn activitatea unui așezământ, a unei expoziții, a unui local etc.; a marca începutul într-o activitate; într-un domeniu. – Spec. A dezveli (în mod solemn) un monument. – Din fr. inaugurer, lat. inaugurare = FELAVAT, MEGNYIT

INDISOLUBIL – (Adesea adverbial) Care nu poate fi desfăcut, rupt, destrămat, care este de nezdrcinat. – Din fr. indissoluble, lat. indissolubilis = FELBONTHATATLAN, MEGBONTHATATLAN

MONASTIC – Mănăstiresc. – De călugăr, propriu călugărului; călugăresc. – Din fr. monastique = SZERZETESI

POLEMICĂ – Discuție în contradictoriu, controversă pe o temă literară, științifică, politică etc. – Din fr. polémique = VITA, POLÉMIA

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe
Departamentul Politici pentru
Relația cu Românii de Pretutindeni

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial
al Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici
pentru Relația cu Românii de Pretutindeni / Conținutul
acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a DPRRP

București

Premiu APTR pentru
o anchetă pe problema
moștenirii Gojdu

La Gala Asociației Profesioniștilor de Televiziune din România din 11 noiembrie și transmisă luni seara, 18 noiembrie, de TVR1, un jurnalist de la postul Antena 3 a fost premiat pentru „Ancheta șocantă despre Fundația Gojdu”. Autorul reportajului a fost Ionuț Cristache, premiat, pentru al doilea an consecutiv, la categoria reportaj-ancheta.

Reportajul a fost prezentat de postul de televiziune Antena 3 în ziua de 6 decembrie 2012, în cadrul emisiunii Sinteza Zilei condusă de Mihai Gădea. Antena 3 a prezentat cazul averii Gojdu în următorul fel: „Marea majoritate dintre noi ne aducem aminte de scandalul provocat de cedarea averii lui Emanuil Gojdu. Un ardelean, ajuns la Budapesta cu o avere impresionantă de bani, construiește în centrul capitalei Ungariei un complex, deține o proprietate

uriașă, dă burse unor tineri ce devin mari personalități ale societății românești și vrea, prin testamentul făcut cu 3 luni înainte de a muri, ca toate proprietățile sale să fie folosite de către statul român și în mod special de Biserica Ortodoxă Română. Complexul acestui om este evaluat la peste un miliard de dolari. În momentul în care domnul Mihai Răzvan Ungureanu a ajuns Ministru al Afacerilor Externe a fost însărcinat să poarte discuții cu Guvernul maghiar în vederea cedării acestor averi. Acesta a semnat un acord prin care ceda averea Gojdu în favoarea Ungariei, care a naționalizat această avere în anul 1952. Prin acest acord pretențiile din partea României asupra acestei averi urmau să fie închise.”

În concursul APTR au intrat 20 de televiziuni, 10 case de producție și au fost jurizate 210 programe. Eș.

Încheierea ediției: marți, ora 18.00

Poza săptămânii

Pruncii din Micherechi nu-și ascund sentimentele...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Slujbă arhierescă inter-ortodoxă în biserica ortodoxă din Mișcolț
(foto: Emanuel Văduva)

Jula

Propuneri
pentru
distincțiile
AȚRU

Oficiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungari solicită instituțiile, organizațiile civile și autogovernările de naționalitate din rândul comunității românești din Ungaria să facă propuneri cu privire la conferirea distincțiilor fondate de AȚRU: „Pentru românii din Ungaria” și „Pentru învățământul românesc din Ungaria”. Propunerile trebuie să conțină datele personale și datele legate de activitatea persoanei sau organizației recomandate. Propunerile pot fi trimise la Oficiul AȚRU, adresa: 5700, Jula, str. Eminescu, nr. 1. Termenul limită de depunere a propunerilor este 30 noiembrie 2013.

Telefonul redacției:
661463-152

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Polemici și dileme ale recensământului din 2011

Marti, 12 noiembrie, Institutul de Cercetări pentru Minorități care funcționează pe lângă Academia Maghiară de Științe a organizat, la sediul său din Cetatea Budei, o expunere pe tema: „Schimbările parametrilor demografici ai naționalităților din Ungaria. Cauzele acestor schimbări între 2001–2011”.

Tóth Ágnes a arătat că în timp ce populația Ungariei, în ansamblu, a scăzut cu 261 de mii de locuitori, numărul populației de naționalitate a crescut de la 440 de mii la 640 de mii. Din cele 13 naționalități recunoscute oficial în Ungaria, cea mai numeroasă este cea a romilor cu 315 mii față de 206 mii cât s-au declarat în anul 2001. Germanii ocupă locul doi ca număr cu 186 de mii, cifră ce a crescut cu 54%, după care urmează românii cu 36.641 de persoane. O scădere se observă doar în cazul grecilor, slovacilor și slovenilor.

În ceea ce privește numărul mai mare înregistrat la romi și germani, cercetătorul Vékás János a ținut să precizeze că acest fapt se poate explica prin fenomenul disimilației, adică prin faptul că la recensământul din 2001 mulți nu și-au declarat naționalitatea, în comparație cu recensământul din anul 2011.

În cazul românilor, creșterea lor numerică nu se explică prin disimilație, ci prin migrație. Studiul prezentat de Tóth Ágnes și Vékás János arată că numărul românilor a crescut în ultimii 10 ani în capitală de la 2637 la 8480, în cele-

alte orașe de la 3695 la 10.413, iar în comune de la 6553 la 11.934. Din studiu reiese că a crescut și numărul românilor din Ungaria născuți în străinătate: de la 7286 la 26.821. Iar din cei 35.641 considerați români în baza rezultatelor ultimului recensământ, 10.000 sunt și cetățeni români. În schimb, numărul românilor născuți în Ungaria în ultimii 10 ani, este de 856.

Vékás János consideră că, în ansamblu, creșterea numărului minoritarilor se explică prin factorul demografic, economic, politic și cultural. Kiss Tamás, cercetător la Institutul de Cercetare al Minorităților din Cluj-Napoca, a criticat atât studiile prezentate și modul în care au fost prelucrate datele, cât și formularele recensământului din anul 2011, din Ungaria, spunând că s-a distrus clișeu de interpretare de până acum.

Voci critice s-au făcut auzite și din partea celor prezenți, la adresa felului în care a fost conceput formularul ultimului recensământ în care patru întrebări erau puse în legătură cu naționalitatea, sau mai bine zis al căror răspuns îl pot așeza pe subiect la una din naționalități. Sebök László a arătat că nici recensământul din 2001 nu a fost lipsit de critici, precizând că nu au fost prezentate datele privind numărul populației de naționalitate maghiară la nivel de comune, dar în cazul datelor de la ultimul recensământ ele nu pot fi folosite nici în comparație cu

rezultatele de la recensăminte precedente și nici pentru viitor nu vor fi relevante, producând doar confuzie.

Reprezentantul Oficiului Național de Statistică a argumentat că la întocmirea formularului au cerut părerea oamenilor de știință și a președinților autoguvernărilor minoritare pe țară. Marcell Kovács a spus că cel mai simplu ar fi să punem aceeași întrebare ca acum 20 de ani. A precizat că în 11 țări membre UE, la recensământul din 2011 nu există date despre naționalități. A mai adăugat că dacă e să se compare datele de la recensământul recent cu cele din 1991, în cazul românilor de la cifra de 10.740 se poate spune că în 2011 sunt doar 3500 de români și nu 35.641.

Punctul de vedere al cercetătorului Vékás János este că nu se poate trece cineva ici-colo, doar pe baza unei singure întrebări. A precizat: „identitatea are profunzime și dinamică. Datele recente arată că în adâncime lucrurile se mișcă, iar în fiecare criză economică se constată o întoarcere la rădăcini”. A mai adăugat că dorința celor care au lucrat la întocmirea formularului a fost ca tot mai mulți dintre cetățeni să-și asume identitatea. Expunerile prezentate la Institutul de Cercetări pentru Minorități arată că datele de la recensământul din 2011 au deschis o polemică și o dilemă, care cel puțin în momentul de față par insolubile.

Gabriela Enea Elekes

Inaugurarea bustului lui Andrei Șaguna, la Apateu

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și Parohia Ortodoxă din Apateu organizează pe 23 noiembrie, o zi de sărbătoare, închinată Sfântului Andrei Șaguna, Mitropolitul românilor ortodocși din Transilvania (1808–1873). Manifestările vor avea loc cu începere de la ora 11.00

și vor cuprinde dezvelirea bustului lui Andrei Șaguna, urmată de o slujbă de Te Deum și de cuvântul ÎPS Părinte Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului. Programul mai cuprinde și un simpozion închinat Mitropolitului Andrei Șaguna și un mini-concert de corlinde, susținut de Corul

Preoților din Protopopia-tul Carei. Bustul marelui Mitropolit Andrei Șaguna, trecut în rândul sfinților de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a fost realizat cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, Departamentul Politic pentru Relația cu Românii de Pretutindeni. A.B.

EDITORIAL

Afaceri de suflet

Pe la mijlocul anilor 1990, firma petrolieră Petrom din România, când și-a deschis prima benzinărie în Ungaria, cea de la Bichișciaba, a angajat în mare majoritate tineri din comunitatea românească din Ungaria. Nu era suficiență doar originea, acești angajați trebuiau să știe și să vorbească limba română. Așa au ajuns să aibă loc de muncă mulți tineri din Micherechi sau Julia. Tot pe la mijlocul anilor 1990, o firmă de export-import din Cluj și-a deschis o filială în orașul Bichișciaba, angajând exclusiv români din comunitatea istorică din Ungaria. Deoarece firma clujeană era condusă de români, cerința de bază față de noii angajați a fost să vorbească limba română. Iată două exemple care se demonstrează că e util să știi româna în Ungaria.

Din păcate, de atunci nu mai există nici Petrom Hungary, nici filiala din Ciaba a firmei clujene, ele s-au desființat și s-au retras în țara de origine. Probabil au mai fost și în alte părți ale Ungariei, eventual mai spre nordul țării, pe lângă granița cu România, câteva astfel de cazuri, dar din păcate acestea sunt doar sporadice și pe termen scurt.

Mi-au venit în minte aceste două exemple zilele trecute, citind despre interesele economice ale Ungariei în România. Aflu de pe un site unguresc că numărul firmelor maghiare în România, deschise în mare majoritate în regiunea Transilvania dar nu numai, este de circa 12.000. În timp ce presa română scrie despre unguri, ca investitori în țara lor, că aleg România pe motive că acolo e ieftină mâna de lucru sau că impozitul e mai mic, analizele prezentate în presa maghiară vorbesc întotdeauna și despre elementul sufletesc, sentimental ce se ascunde în spatele acestor afaceri. Dacă e să dăm crezare analizelor din presa ungară, când un ungur își deschide o afacere în România întotdeauna o face și cu sufletul. Cu sufletul lui de ungur. Există mii de firme care funcționează aproape în pierdere, proprietarii le mențin totuși pentru că au angajați de acelaș neam, asigurând prin astea locuri de muncă în regiunile de baștină și ajutând familiile de unguri din România.

Site-ul de investigații, atlatszo.hu, scrie că mulți dintre proprietarii de firme și afaceri din România sunt politicieni din Budapesta. Firmele lor nu lucrează cu profit însemnat (oare de ce nu ne surprinde?), pentru că acestea au un scop mult mai nobil: întărirea comunității maghiare din Transilvania prin factorul economic. Iată de ce poate să considere mulți unguri din România că, de fapt, capitala lor este Budapesta și nu Bucureștiul.

Unii cu siguranță dau din mână zicând: bine, bine, e normal că ungurii investesc în Transilvania, căci doar și România are multe afaceri în Republica Moldova. Diferența e totuși foarte mare. Conform datelor Camerei Înregistrării de Stat din Republica Moldova, numărul firmelor din România care au investiții în Moldova sunt în jur de 1400. Diferența dintre 12.000 și 1400 este destul de mare. Nu am găsit nicio analiză care să se refere la elementul sentimental sau patriotic în cazul afacerilor româno-moldovenești. E clar că (și) la acest capitol noi, românii, avem multe de învățat de la unguri.

Revenind cu gândul la mica noastră comunitate de români din Ungaria și la șansele ei de supraviețuire, este clar că dacă elementul economic românesc va lipsi încă mult timp din spatele învățământului, culturii și ale altor domenii importante pentru întărirea identității, menținerea limbii materne, prea mare viitor nu avem. Iar viitorul bate deja la ușă.

Eva Șimon

Pelerini din Micherechi la mănăstiri arădene

În frunte cu parohul bisericii din localitate, *pr. Ioan Bun*, un număr mare de credincioși din Micherechi a făcut un pelerinaj în ziua de sâmbătă, 2 noiembrie, la mănăstirile Hodoș-Bodrog, Bezdin și Gai, din județul Arad, unde au putut să-și manifeste iubirea pentru Maica Domnului, purtând în gând rugăciuni pentru cei dragi, pe care să le rostească în fața icoanelor și aducând prinos de recunoștință Fecioarei Maria, mama noastră, a tuturor și a Domnului Isus Hristos.

După cele spuse de părintele Ioan Bun, pelerinajul s-a organizat la inițiativa *pr. vicar Iacob Bupte*, de la Arhiepiscopia Aradului, cu ocazia unei vizite cu corul de la parohia Micălaca, la biserica din Micherechi. La această propunere, tinerii din Micherechi s-au implicat să adune cât mai mulți credincioși și chiar dacă la început s-a discutat să se plece doar cu câteva mașini, până la urmă s-au adunat atâția doritori încât s-a umplut un autocar de 50 de persoane.

Prima staționare a pelerinilor a fost la Catedrala nouă din Arad, unde la orele dimineții au fost întâmpinați de *pr. Iacob Bupte*, după care și-au continuat drumul la mănăstirea veche din Hodoș-Bodrog, unde au avut posibilitatea să viziteze mănăstirea veche, muzeul, altarul de vară, să se închine la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, să se roage și să spere. Aici, un ieromonah de la mănăstire le-a povestit pelerinilor istoricul Mănăstirii Hodoș-Bodrog, care este considerată cea mai veche așezare monastică din țară cu viață monahală neîntreruptă. Prima

atestare documentară a mănăstirii datând din anul 1177, iar informațiile unor istorici vorbesc despre existența unor călugări greci încă din secolul al XI-lea. Tot ieromonahul le-a dezvoltat legenda acelui loc mirific, care spune că mănăstirea a luat ființă pe locul în care un taur din turma unui păstor a scos cu coarnele din pământ icoana Maicii Domnului cu Pruncul Isus, de la această legendă primind și numele de Hodoș-Bodrog. (Hodoș fiind numele taurului, iar Bodrog în limba slavă însemnând Închinare Maicii Domnului).

De la Bodrog, credincioșii din Micherechi s-au îndreptat spre Bezdin, mănăstire care se numără printre puținele lăcașuri de cult ortodoxe sârbești din România. Numele mănăstirii vine de la pârâul Bezdin, care formează în zonă mai multe mlaștini pline de stufăriș și nuferi. La prima vedere, lăcașul seamănă cu un conac boieresc. Construirea mănăstirii a început în 1539 prin râvna lui Iovan Iaksici din Nădlac, care a și trăit la mănăstire. Pelerinii au avut aici și posibilitatea să se închine la racla cu moaște ale unui

monah, care a fost înmormântat în urmă cu 200 de ani, al cărui mormânt a fost găsit nu demult la cinci pași de mănăstire, la o adâncime de patru metri. Despre istoricul mănăstirii le-a vorbit pelerinilor un student teolog de la mănăstire.

Traseul zilei a continuat cu o oprire în centrul orașului Arad, după care următoarea și ultima oprire a fost în cartierul arădean Gai, unde din depărtare vezi cum se înalță turnul noii biserici de la Mănăstirea Gai, unul din cele mai reprezentative monumente din secolul al XVII-lea, din zona de vest a țării, mai precis Mănăstirea Sfântul Simeon Stâlpnicul sau Mănăstirea Gai. Aici pelerinii au avut un nou prilej de a se ruga, a da pomelnice. Au

fost întâmpinați de maicile de la mănăstire cu cozonac și răcoritoare, după care, la lăsatul serii, autocarul micherechenilor s-a îndreptat spre casă, despărțindu-se cu nostalgie de acele locuri binecuvântate. Fiecare pelerin a plecat acasă cu liniște și bucurie în suflet, după o zi atât de minunată.

Părintele Ioan Bun ne-a

mai informat că și acest pelerinaj a făcut parte din Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România, Proiect complex pentru crearea de condiții și pentru dezvoltarea turismului religios pentru Biserica Ortodoxă Română din județele Arad și Bichiș, înaintat de Episcopia din Iula și Arhiepiscopia Aradului.

A. Cioca

Mănăstirea
Hodoș-Bodrog

Biserica
mănăstirii Gai

Familia Ruja și-a botezat fetița în biserica din Micherechi

Botezul este prima ceremonie importantă din viața unui copil. Prin botez, copilul este creștinat, îi sunt iertate păcatele strămoșești și primește Duhul Sfânt de la Dumnezeu, care îl va proteja pe tot parcursul sale vieți lumești. Duminică, 10 noiembrie, la biserica ortodoxă din Micherechi, preotul paroh *Ioan Bun* a săvârșit Taina Sfântului Botez pentru fetița *Csenge*, a părinților *Adriana* și *Ioan Ruja* din Micherechi. Nașa de botez a fost *Maria Ruja*, ea fiind considerată părintele spiritual al fetei botezate. A.C.

Uniunea și-a modificat din nou Statutul

În cinci puncte a fost nevoită Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria să-și modifice din nou Statutul în cadrul unei ședințe extraordinare, ținută sâmbăta trecută, la sediul UCRU din Julia, și condusă de președintele *Marius Maghiaru*.

La ședința ordinară din 18 mai a.c., Adunarea generală a UCRU a făcut numeroase schimbări în statutul organizației, care au fost necesare din cauza noii Legi Civile (cu nr. CLXXV) din Ungaria, precum și din cauza unor elemente depășite de timp. Tribunalul din Julia, la care a fost înaintat spre aprobare Statutul modificat, a semnalat cinci puncte problematice, care au fost mai mult nepunctualități și nu probleme serioase, de conținut.

După acest singur punct de pe ordinea de zi, la capitolul diverse, *Mihaela Bucin*, delegat din partea Seghedinului, a propus ca să se discute și despre planurile Uniunii la alegerile de naționalitate de anul viitor. Majoritatea celor prezenți au fost de aceeași părere, că Uni-

unea nu are cum să nu participe la alegeri, deoarece e vorba de viitorul comunității noastre pe care noi ni-l formăm și nu alții, dacă suntem activi și ne folosim de toate drepturile care ni se acordă prin lege. Adunarea generală a UCRU a fost de părere ca să se organizeze cât mai urgent un forum informativ despre noutățile referitoare la alegerile parlamentare și cele de autogovernări minoritare din anul

viitor. Unii au propus ca acest forum, dacă se poate, să se organizeze împreună cu Autogovernarea pe Țară.

La ședința Uniunii au luat parte și câțiva reprezentanți ai diplomației române în Ungaria, ambasadorul *Victor Micula*, consulul general *Florin Vasiloni*, consulul *Dragoș Țigău*, consilierul diplomatic *Răzvan Ciolcă* și *Anișoara Mihai*, secretar II.

E.S.

Ziua Națională a României, sărbătorită în Ungaria

Ziua de 1 Decembrie adoptată ca Zi Națională a României în 1990, simbolizează unirea tuturor românilor într-un singur stat național, zi în care toți românii sărbătorim Marea Unire de la Alba Iulia. Cu prilejul acestei sărbători, Ambasada României la Budapesta organizează în ziua de 27 no-

iembrie, de la ora 19.00, un concert de jazz și o recepție în sala festivă a Hotelului Gellért din Budapesta (Piața Szent Gellért, nr. 1).

Consulatul General al României de la Seghedin sărbătorește acest eveniment cu o recepție la Hotelul Tisza din Seghedin. Evenimentul are

loc joi, 28 noiembrie, cu începere de la ora 18.00.

Consulatul General al României la Julia așteaptă invitații la Ziua Națională a României, vineri, 29 noiembrie. Recepția va avea loc în sala festivă a Hotelului Erkel din Julia, la ora 14.30.

A.B.

Întrevederea noului consul general cu primarul Julei

Miercuria trecută, 13 noiembrie, noul consul general al României la Julia s-a întâlnit cu primarul orașului Julia, *dr. Görgényi Ernő*. Domnul *Florin Vasiloni* ne-a infor-

mat că în cadrul întâlnirii au fost abordate subiecte relevante atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social, în ceea ce privește prezența cetățeni-

lor români în Julia, respectiv comunitatea istorică a românilor din oraș.

După o scurtă prezentare a orașului, primarul a accentuat faptul că istoria comună a românilor, germanilor și maghiarilor din acest oraș au dus la atmosfera actuală pașnică, tolerantă și prietenoasă dintre cele trei naționalități conlocuitoare. Primarul *Görgényi* a menționat și cifrele ultimului recensământ al populației, din 2011, arătând faptul că în orașul Julia s-au declarat români 974 de persoane, reprezentând 3% din populația orașului. Consulul general *Florin Vasiloni* și-a exprimat deschiderea și interesul unei viitoare colaborări instituționale reciproc benefice, respectiv disponibilitatea acordării de sprijin pe probleme comune, în limitele și competențele impuse prin mandatul său.

Pe scurt...

BUDAPESTA

În organizarea Secretariatului de Stat pentru Culte, Naționalități și Organizații civile din cadrul Ministerului Resurselor Umane de la Budapesta, pe 20 noiembrie a avut loc o conferință despre alegerile de naționalitate care vor avea loc în anul 2014. Conferința a avut loc la sediul Autogovernării pe Țară a Romilor. La eveniment a fost prezent și *Marius Maghiaru*, președintele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

MICHERECHI

Sâmbătă, 23 noiembrie, în aula școlii generale din Micherechi va avea loc o manifestare dedicată olăritului și picturii pe sticlă cu participarea unui grup de elevi ai școlii generale din Micherechi și din Arad. Activitatea educativ-culturală face parte din proiectul european transfrontalier dedicat dezvoltării turismului religios în zona județelor Arad și Bichiș.

SEGHEdin

Ca o primă colaborare cu Fundația „Pentru Musica” din Julia, Institutul Cultural Român din Budapesta – Filiala Seghedin organizează în data de 6 decembrie, ora 18.00, la sediul ICR din Seghedin, un concert de colinde românești susținut de Corul „Pro Musica” din Julia, condus de tânărul dirijor arădean *Adrian Bughi*. Amplul repertoriu al corului este alcătuit din colinde românești, precum și din lucrări de muzică bisericească ortodoxă.

MICHERECHI

Tinerii ortodocși din Micherechi, motivați de reușita acțiunilor anterioare, doresc să continue tradiționala colectare a donațiilor de Crăciun, pentru familiile nevoiașе, pentru copii și bătrâni din România. Donațiile (haine, alimente, jucării pentru copii etc.) se adună la școala generală din Micherechi până pe 20 decembrie, iar pachetele vor fi împărțite la 22 decembrie. Pentru mai multe informații poate fi contactat *Robert Ruja*, la telefon: 06-70/420-0250.

Connect-R la Micherechi:

„Vreau să întorc înapoi din darul lui Dumnezeu”

Dacă toată vara din 2012 am fredonat „Eu vara nu dorm”, iar primăvara aceasta „Mai dă-te-n dragostea mea”, odată cu venirea anotimpului rece cântărețul Connect-R a adus în viețile noastre o nouă melodie sentimentală, iar de câteva zile își bucură fanii și fanele cu videoclipul piesei de dragoste, „Noi ne potrivim”. Connect-R, alias Ștefan Mihalache este de următoarea părere: „Nu trebuie să ai în comun aceleași lucruri cu persoana iubită. Nu trebuie să vă placă aceleași filme, același gen de muzică sau aceleași culori. Important este că cei doi se iubesc și după cum știm contrastele se atrag. Să fie ca ying și yang. Acesta este mesajul transmis de cel mai recent single al meu și sper să îl ascultați... în doi”. Artistul mai adaugă: „În plus, piesa este o frumoasă declarație de dragoste, care se potrivește oricărui cuplu de îndrăgostiți. Sper că în acest single să se regăsească cât mai mulți dintre voi. Mă inspir din viața personală, pentru că altfel nu aș fi sincer cu fanii mei”, a adăugat Connect-R.

Cu ocazia Festivalului Castraveților din Micherechi, înainte de concertul care a înfierbântat sute de fani, Connect-R a împărtășit pentru cititorii Foii românești și un eveniment pe care îl așteaptă cu mare bucurie.

– Ați mai cântat pentru români din afara granițelor României?

– Am cântat foarte mult la comunitățile de români din străinătate, dar visul fiecărui artist este să fie cunoscut pe plan internațional, ca de pe plan local să se dezvolte la nivel global.

– Cum ați reușit să prelucreți suflați succesul enorm pe care l-ați avut vara trecută, cu melodia „Eu vara nu dorm”, precum și succesul continuu?

– Noi, încă din 2008–2009, am construit o mică fabrică de hituri, pentru că la începutul lui 2008 am scos piesa „Dacă dragostea dispare”, cu Alex Velea. Albumul „Dacă dragostea dispare” conține 16 piese, o parte dintre acestea fiind în colaborare cu Alex, Smiley, Don Baxter și Motzu. Piesa „Dacă dragostea dispare” a fost prima piesă hip-hop, care a rulat în heavy-rotation la radiouri, după 10 ani de pauză în care acest gen a lipsit de pe posturile națio-

nale. Apoi prin luna octombrie a anului 2008 a fost lansat videoclipul celui de-al doilea single extras de pe album: „Nu-ți pierde dragostea”. Videoclipul a fost unul de imagine, alb-negru, și a fost o piesă des- tul de difuzată. Pe urmă, a avut mare succes în cariera mea solo realizarea piesei „Burning Love”, în anul 2009, cea care urma să devină hitul anului 2009 și să staționeze o perioadă bună pe prima poziție a Nielsen Music Chart, barometru de măsurare a difuzărilor radio și tv, și așa mai departe. Ceea ce nu se știe foarte bine este momentul când eu am început. Eu am început în anul 1997, iar drumul a fost lung și anevoios, dar pe cine interesează destinația, într-o călătorie așa de frumoasă. Dacă tot m-ați întrebat, cum prelucrez succesul acesta... Încercând să mă întorc înapoi!

– Adică?

– Adică, să întorc înapoi din darul lui Dumnezeu sau

să împărtășesc mai departe, nu să-l țin doar pentru mine.

– Câte concerte aveți pe lună?

– Nu știu să vă zic, în jur de 3–4 pe săptămână.

– Care este publicul care vă iubește cel mai mult?

– Paleta este foarte largă, începe de la cei mici, de 4–5 ani, până la cei de 50 de ani.

– Ce mai pregătiți nou?

– Am pregătit deja „Noi ne potrivim”, o declarație frumoasă de dragoste pe care vă invit să o ascultați și s-o vedeți, după ce terminăm videoclipul.

– Știm că în viața personală vă așteaptă o bucurie, veți fi în curând tătic. Atunci o să vă opriți puțin, să stați mai mult cu familia?

– Bineînțeles, ianuarie, februarie, sunt luni în care voi sta cu pruncul meu și cu soția mea. EȘ.

Săptămâna limbii române la școala generală din Micherechi

În perioada 18–22 noiembrie, la școala generală din Micherechi s-a desfășurat Săptămâna limbii române. Luni, în cadrul deschiderii festive, în aula școlii a fost amenajată o expoziție de pictură. Alături de tablouri au fost expuse statuete din lut ars și două costume populare românești. Obiectele expuse provin de la Clubul copiilor și elevilor din localitatea Ștei, județul Bihor și au putut fi vizionate pe tot parcursul săptămânii. După-masă, la Casa de cultură a avut loc concursul karaoke, la care elevii participanți s-au prezentat și au cântat o melodie românească în sistem karaoke. Fetițele clasei a treia cu piesa „Ghiță” au primit din partea juriului o mențiune. Pe locul trei s-au clasat elevii clasei a 5-a, cu piesa „Dă-te-n dragostea mea” și elevii clasei a 6-a cu piesa „Viața e dură”. Locul II a fost câștigat de către elevii clasei a opta cu piesa „Ecou” de la Elena Gheorghe. Cântecul „Gigo-lo” a avut cel mai mare succes la acest concurs, grupa elevilor de clasa a 7-a calificându-se pe primul loc.

Martți s-a desfășurat concursul de citire expresivă pentru clasele 1–8. Fiecare concurent a trebuit să citească un text în limba română, pe baza crite-

riilor evidențiate la concurs. Miercuri, celor mai mici elevi ai școlii, le-au fost proiectate povești românești, iar pentru elevii claselor 5–8 s-a ținut o demonstrație de pictură, olărit și de dans popular specific zonei Beiușului, cu ajutorul cadrelor didactice și a elevilor de la Clubul copiilor și elevilor din Ștei. În timp ce elevii au admirat jocul unei perechi dansând pe muzică tradițională românească, au putut viziona și o expoziție de fotografii în care au fost prezentate costume populare românești.

Joi, pe lângă concursul de limba română pentru clasele 1–4, a avut loc concursul mult așteptat de copii, concursul M-Factor (Micherechi-Factor). Acest concurs a constat în prezentarea de către fiecare clasă a unui dans modern pe muzică românească. Tot în această zi s-a desfășurat un concurs de iscusință cu titlul: „Cine ce știe despre Micherechi și despre românii din Ungaria?”.

Vineri a avut loc concursul național de ortografie „Gheorghe Martin” cu participarea elevilor de la școlile generale românești din Ungaria. (Despre eveniment vom relata mai pe larg săptămâna viitoare.)

A.C.

Copiii din Micherechi se pregătesc de colind

Martți, 19 noiembrie, a avut loc o nouă întâlnire a copiilor care participă la programul educativ și de catehizare de la Micherechi. Deoarece ne aflăm în postul Crăciunului, sub coordonarea părintelui Visarion

Tuderică, de la Episcopia Ortodoxă Română din Iula și a preotului paroh Ioan Bun au început repetițiile pentru colinde, cu copiii de la școala generală din Micherechi, copii care participă la orele de religie or-

todoxă. Repetițiile au loc de mai multe ori pe săptămână la casa parohială din Micherechi, urmând ca în Ajunul Crăciunului, copiii să meargă cu colinda pe la casele românilor din Micherechi.

A.C.

Starea de spirit a Micherechiului în decembrie 1989

În cadrul proiectului de colaborare dintre Catedra de Limba și Literatura Română din Seghedin și Asociația „Memorialul Revoluției din Timișoara” sâmbătă, 17 noiembrie, la Casa de căsătorii din Micherechi a avut loc o conferință pe tema revoluției din decembrie 1989. Bertold Netea, viceprimar al Micherechiului a vorbit în deschidere despre starea de spirit a Micherechiului în decembrie 1989 și despre propria sa experiență. „Micherechenii au fost implicați sufle-

vălie, ca să cumpărăm alimente pentru românii de peste graniță. Apoi m-a cerut să așez și eu în cutie dulciurile primite cu ocazia Crăciunului. Cutiile cu donațiile pregătite de aproape toți sătenii au fost încărcate într-un camion, pe care le-au dus peste graniță”, am aflat din amintirile legate de zilele din decembrie 1989 a viceprimarului Bertold Netea.

Înainte de vizionarea unui film documentar bine sintetizat despre revoluție, istoricul Gino Rado, vice-

tește în cele petrecute în aceea perioadă. Pe membrii familiei mele, ca și pe oamenii din sat, în general, nu prea îi interesa politica. Însă evenimentele din Timișoara, iar apoi câteva zile mai târziu din București au adus ceva nou. Noi am început să fim atrași emoțional de cele petrecute în România. În acele două-trei săptămâni, în fiecare zi mă uitam la postul TVR alături de părinții și bunicii mei. Parcă o aud pe străbunica tot zicând fiicei sale, adică bunicii mele: Oare mătușeta Floare și familia sa o duce bine dincolo de graniță? De multe ori mă uitam la fața celor din jur și vedeam în ochii lor teamă, durere, și nu în ultimul rând speranță. O altă amintire vie din acele săptămâni cutremurătoare o am cu privire la colectarea de donații organizată de conducerea satului de atunci. În zilele acelea, mama m-a rugat s-o însoțesc la pră-

ședintele Asociației „Memorialul Revoluției din Timișoara” a vorbit despre Centrul Național despre Revoluția Română, din Timișoara. Acesta se ocupă de studierea istoriei recente și are trei componente de bază în activitate: cercetarea momentului 1989 cu aplecare și către toată perioada comunistă în țară și în sud-estul Europei, expoziții permanente internaționale și interne și complexul de 12 monumente realizate în Timișoara pe locurile cele mai sângeroase din perioada decembrie '89. Asociația mai are o componentă importantă, o editură de cărți. Câteva dintre ele au fost donate bibliotecii din Micherechi.

La eveniment au onorat cu prezența domnul Victor Micula, Ambasadorul României la Budapesta, domnul Florin Vasiloni, noul consul al Consulatului General al României la Iula și alte oficialități. A.C.

FONOTECA DE AUR Radio România 1928 „ALO, ALO, AICI RADIO BUCUREȘTI!...”

Lansate în eter la 1 noiembrie 1928, aceste cuvinte au însemnat nașterea Radioului românesc. În discursul inaugural, profesorul Dragomir Hurmuzescu, primul președinte al Consiliului de Administrație al Societății de Difuziune Radiotelefonice din România, creatorul primei stații experimentale de radiodifuziune de la Institutul Electronic din București, afirma: „Radiofonia trebuie considerată la noi ca o chestiune de mare importanță socială, educativă și națională, pentru trezirea, închegarea și înălțarea sufletelor. Undele sale nevăzute /.../ vor pătrunde până în colțul cel mai depărtat și singuratic, unde cu greu ar răzbate alt mesaj”.

Cei 85 de ani scurși de la prima emisiune radiodifuzată au permis Societății Române de Radiodifuziune să-și creeze cea mai veche și mai cuprinzătoare arhi-

vă media din România: *Fonoteca de Aur a României*.

Cele peste 135.000 de ore de înregistrare, stocate pe 12.276 de discuri de ebonită, 37.000 discuri vinil, 15.000 CD-uri, 400.000 benzi magnetice... tezaurizate în arhivele sonore ale Radioului Public reunes tot ce a fost semnificativ și valoros în istoria și cultura românească, în așa fel încât va fi întotdeauna greu de alcătuit o listă a marilor voci, spectacole, concerte...

Dintr-o enumerare succintă a celor mai prețioase documente sonore nu poate lipsi „Testament” de lenăchiță Văcărescu în rostirea Elenei Văcărescu, cea mai veche înregistrare din Fonoteca de Aur, provenită de pe un disc imprimat la Sorbona în anul 1913. I se alătură discursul rostit de Nicolae Titulescu, cu titlul „Idealul creator!” la 10 iunie 1921, în Ședința Adu-

nării Deputaților, în calitate de ministru al Finanțelor, de asemenea o copie de pe disc de ebonită, precum și fragmentul din conferința radiofonică „Unități organice în viața statelor și națiunilor” din 24 martie 1939, a lui Nicolae Iorga (o adevărată vedetă a microfonicului interbelic, cu ale sale „Sfaturi pe întuneric”) sau înregistrarea de pe disc a lui Liviu Rebreanu, făcută în anul 1941, în ajunul deschiderii stagiunii teatrale.

Printre cele mai valoroase înregistrări pe bandă magnetică, se numără cele care ne restituie vocile unora dintre cei mai mari scriitori români: Mihail Sadoveanu recitând „Sara pe deal” de Mihai Eminescu (înregistrare 1952), Lucian Blaga recitând din versurile sale („La cumpăna apelor”, înregistrare 1960), George Călinescu, rostind la Sala Palatului în 1964, faimoasa conferință despre „Eminescu poet național”. Acestora li se adaugă savanți ca Henri Coandă (înregistrare 1967) sau marile nume ale muzicii românești ca George Enescu (înregistrări 1943, 1951), Maria Tănase cântând „Hora Unirii” (înregistrare din anul 1957) sau Mihail Jora, într-o foarte emoționantă evocare din 1955 a marelui Eminescu, dispărut în același an..., ca să ne oprim doar la câteva din comorile Fonotecii de Aur.

Romfilatelii sărbătorește aniversarea a 85 de ani de existență a Radioului românesc și introduce în circulație emisiunea de mărci poștale dedicată acestui eveniment, intitulată „Fonoteca de Aur a României”. Anna Scarlat

FONOTECA DE AUR A ROMÂNIEI THE GOLDEN SOUND ARCHIVES OF ROMANIA

04.11.2013

Postul ne ajută să sporim pe calea virtuții și să ne apropiem de Dumnezeu

A început Postul Crăciunului, o vreme de uitare a durerilor din noi, o vreme de curățire interioară, o vreme de dezăpezire a gândurilor și a năzuințelor albe din inimile noastre. Ținem post, ca să vedem în lume binele din noi și binele din ceilalți, ca să uităm de rele, să ne uimim privirea cu lucruri ne-nțelese, fascinante, extraordinare. Să fim mai buni, mai sinceri, să mai lăsăm deoparte ura, răutatea, caracterul inchișitor, prostia, abuzul în orice, în primul rând în mâncare. Despre cum să postim și ce trebuie să facem pentru a întâmpina cum se cuvine Nașterea Domnului am stat de vorbă cu ieromonahul Visarion Tuderici, secretar eparhial la Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria.

– *Mijlocul lunii noiembrie reprezintă pentru creștinii ortodocși începutul Postului Nașterii Domnului. Ce înseamnă această perioadă de post și ce rol are în viața credincioșilor?*

– Postul Nașterii Mântuitorului este primul post din Anul Bisericesc, an ce începe la 1 septembrie, și în același timp este ultimul post din anul civil. Durează 40 de zile, din 15 noiembrie, până pe 24 decembrie inclusiv. Prin durata lui de 40 de zile ne amintim de postul lui Moise de pe Muntele Sinai, când acesta aștepta să primească cuvintele lui Dumnezeu scrise pe lespezile de piatră ale tablelor legii. Așa și noi, postind 40 de zile ne învrednicim să primim pe Cuvântul lui Dumnezeu întrupat și născut din Fecioara Maria.

– *Fiind o perioadă de pregătire pentru marele praznic al Întrupării Cuvântului, pregătire ce trebuie analizată la fiecare început de post, care este rânduiala postirii în această perioadă?*

– Tipicul Sfântului Sava spune despre postirea din Postul Nașterii Mântuitorului așa: „Suntem dator în aceste 40 de zile să păzim în fiecare săptămână trei zile postindu-le fără undelelemn și vin, adică luni, miercuri și vineri, iar dacă se va întâmpla un Sfânt Mare în aceste zile, într-u pomenirea lui dezlegăm și facem praznic pentru dragostea sfântului. Dacă aceste zile în care sunt sărbătoriți sfinții marii, sau sfinții cu doxologie, se vor întâmpla marți sau joi, atunci mâncăm pește, iar dacă va fi luni, miercuri sau vineri, dezlegăm numai la undelelemn și vin, iar pește nu

mâncăm decât dacă se va întâmpla să fie hramul bisericii.” Biserica a mai rânduit ca în sâmbetele și duminicile cuprinse între 21 noiembrie (Intrarea în biserică a Maicii Domnului) și 20 decembrie (când îl prăznuim pe Sfântul Ignatie Teoforul), să avem dezlegare la pește. În Ajunul Crăciunului mâncăm numai seara după rânduială poame sau semințe, căci cu semințe a ajunat și proorocul Daniel și cei trei tineri din Babilon, care au închipuit mai înainte Nașterea Mântuitorului. Iar în ziua Nașterii Domnului în orice zi ar cădea mâncăm de dulce, chiar dacă se întâmplă să cadă miercuri sau vineri.

– *De fiecare dată când începe o perioadă de post, Biserica ne amintește că postul corect nu înseamnă doar o simplă abținere de la anumite bucate, ci și abținerea de la anumite patimi și obiceiuri urâte. Ce ne spuneți părinte despre acest lucru? Cum ar trebui să se pregătească un creștin pentru a putea întâmpina cum se cuvine Nașterea Domnului Nostru Isus Hristos?*

– Postul nu trebuie confundat cu o cură de slăbire, Postul e cu mult mai mult decât atât, pentru că implică și cele duhovnicești. Adică lupta mai intensă cu patimile și cu neputințele noastre pentru a spori pe calea virtuții și astfel să ne apropiem de Dumnezeu. Mai trebuie să știm că postul nu este un scop în sine, ci este un mijloc de a ne omorî poftele trupesti, de aceea, cel ce postește nu are nici un motiv să se mândrească cu aceasta. Mai trebuie să știm și faptul că postul cu sila nu are

motivație, ca orice lucru gratuit și lipsit de sens, postul trebuie înțeles în toată noblețea lui pentru că el este manifestarea supremă a libertății umane. Așa înțelegeau postul și primii creștini, dar din păcate sensul acesta s-a cam pierdut în zilele noastre. Sfântul Efrem Sirul trăitor în veacul al IV-lea scrie: „A mânca ține de legile firii, dar a posti ține de libertate...”. Iar părintele Savatie Baștovoi zice: „Cine se poate lăuda că mănâncă doar pentru că așa vrea el, nu, tu mănânci pentru că nu poți să nu mănânci, voința tare este din instinctul firesc, nu din libertate”. Sigur că nu este nici un rău în aceasta, nici un păcat, în a mânca, dar nu este nici virtute. Virtutea este rod numai al libertății. Orice lucru care nu se face dintr-o desăvârșită libertate, spunea părintele Sofronie Saharov, nu poate avea valoare veșnică. Postirea este alegerea liberă de către om a unei vieți mai nobile care are în ea ceva din realitățile vieții veșnice.

– *Părinte, mulți se întreabă cum ar trebui să postească omul contemporan din toate punctele de vedere, având în vedere că trăiește în lume și muncește mult, nu poate să fie întotdeauna atent la toate așa cum se cuvine...?*

– Mai întâi ar trebui să rezolvăm problema postului, în sensul că postul nu a fost o rânduială dată doar pentru creștinii din primele veacuri, iar pentru creștinii contemporani nu. Sau nu putem spune că postul este o rânduială dată doar pentru creștinii din România și pentru cei din Ungaria nu. Postul este o rânduială pentru toți creștinii, pentru toți urmașii lui Hristos, pentru că și El însuși știm că a postit și nu putem să fim asemenea lui, nu putem să-i fim urmăritori dacă nu facem ceea ce el însuși a făcut și ne-a învățat. Într-unul din imnurile bisericii noastre se spune: „cu postul, cu privegherea, cu rugăciunile, cereștile daruri luând...”. Apoi mai trebuie să știm și faptul că prin asceză omul se imaterializează, firește

că cel ce se înfrânează trebuie să privească la un scop duhovnicesc mai înalt. Dacă se înfrânează pentru a se dezintoxica de grăsimile acumulate, tot pentru binele trupului său se îngrijește, dar acest lucru nu are nimic duhovnicesc în el, atunci asceza lui seamănă cu yoga. Din păcate, oamenii de azi și, în special, omul occidental au dat la o parte subiectul ascezei. Trebuie să mănânc mâncărca mea, spun ei, să mă desfățez și de asta și de cealaltă pentru că Dumnezeu pe toate le-a făcut pentru noi. Oamenii aceștia nu au simțit încă bucuria duhovnicească a ascezei. Părintele Paisie Aghioritul, unul dintre marii părinți duhovnicești contemporani cu noi și trăitor în Sfântul Munte, spunea așa: „Felurimea mâncărilor întinde stomacul și aduce pofta, dar pricinuieste moleșală și înfierbântare în trup. Dacă pe masă e numai un fel de mâncare și care nu este destul de gustoasă se poate ca nimeni să nu mănânce o porție întreagă, iar dacă este gustoasă și cineva se va lăcomi se poate să mănânce mai mult decât trebuie. În cazul în care sunt mai multe feluri de mâncare, fructe și prăjituri, vrea să le mănânce pe toate și mai cere și altele, pe toate le trage pofta, pentru că una o îndeamnă pe alta, și uităte, omul nu suportă nici măcar un singur cuvânt, în timp ce sărmanul stomac orice mâncare îi aruncăm o suportă, dar oare îl înțelegem dacă le poate mistui. Adică stomacul care nu are logică, ne întrece în virtute și se nevoiește să le mistuie pe toate și dacă un fel de mâncare nu se potrivește cu altul, când intră

înăuntru se ceartă și după aceea bietul stomac ce să mai facă, începe indigestia”. Și se pot vedea și la unii familști mărime de suflet în ceea ce privește postirea. Odată un bărbat foarte simplu care avea nouă copii s-a dus la duhovnic să se spovedească, iar acela i-a spus să se împărtășească. Dar nu mă pot împărtăși, îi spune bărbatul duhovnicului, deoarece lucrez și eu și copiii mei și de aceea punem undelelemn în bucate. Ei mâncau mâncare de post, dar o găteau cu ulei, iar bărbatul respectiv socotea că atunci când te apropii de împărtășanie se cuvine să ții un post mai aspru, măcar fără ulei. Iar duhovnicul îl întreabă: Câți copii ai? – Nouă, îi răspunde bărbatul. – Cât undelelemn puneți voi în mâncare? – Două linguri. Atunci cât undelelemn îți revine ție, îl întreabă duhovnicul, mergi și te împărtășește! Erau unsprezece guri și mâncau două linguri de undelelemn și îl chinuia gândul pentru aceasta.

– *Referitor la undelelemn, părinte Visarion, foarte mulți credincioși consumă în post undelelemn tot timpul considerând că este bine și așa să ții post fiind un produs vegetal. Ce spuneți, e un mare păcat acest lucru, că nu se respectă cum ar trebui postul?*

– Din păcate, la asemenea nivel duhovnicesc am decăzut fiindcă considerăm că postim și atunci când mâncăm cu undelelemn, pentru că acesta face mâncarea mai gustoasă. Totuși, pentru un creștin începător consider că este bine să postească și așa pentru început până se deprinde cu postirea și încet, încet să ajungem și la postul desăvârșit. Anca Butar

Noile minuni ale lumii

Călătorii în spațiu, hoteluri subacvatice și altele asemănătoare se numără printre ofertele turistice de mâine, concepute pentru a atrage cât mai mulți dintre turiștii viitorului. Turismul trebuie reinventat în mod permanent, iar noile atracții pot fi considerate „noile minuni ale lumii”.

În zona Oceanului Indian, insulele Maldive vor găzdui Hotelul Disc, un proiect denumit generic „Water Discus”. Situat pe insula Kuredhivaru, acest hotel al viitorului va sta suspendat la o înălțime de 7 metri deasupra apei, greutatea sa colosală fiind susținută de cinci coloane – proiect inspirat de nava spațială USS Enterprise, din Star Trek. Hotelul este pe jumătate în apă, permițând turiștilor o vedere panoramică a vieții subacvatice și a nuanțelor minunate de albastru întâlnite în Oceanul Indian. Proiectul este în curs de aprobare la Ministerul Turismului și poate începe oricând...

Hotelul Arca poate fi considerat un omagiu adus ambarcațiunii biblice Arca lui Noe. Opera arhitecților ruși, proiectul a fost dezvoltat în cadrul unui program internațional de arhitectură, program destinat combaterii efectelor dezastrelor. Acest hotel este unul 100% prietenos cu mediul (ecologic), înglobând tehnologii moderne de recuperare a apelor pluviale,

panouri solare și altele. Acest proiect ambițios așteaptă încă un investitor...

Un alt proiect deosebit este cel inspirat de scrierile lui Jules Verne, mai precis de romanul „Insula cu elice”

Palatul Emiratelor

ce”. Este vorba despre schițele unui vas uriaș, un pachet de dimensiunea unei insule... suficient de mare pentru a-și putea proclama independența... Proiectul a fost dezvoltat de către compania Alstom Marine și este denumit Insula AZ.

Un alt proiect extravagant al unui hotel este cel denumit Palatul Emiratelor, având locația în Emiratele Arabe Unite, mai precis în Abu Dhabi. Hotelul are o capacitate de cazare impresionantă – 394 camere super luxoase – fiind conceput drept «unicul» hotel de 6 stele din lume! Prețul serviciilor hoteliere considerate „ireproșabile” este unul pe măsură, înscriindu-se totuși în limitele ofertelor turistice care se adresează clasei de mijloc, respectiv 350 Euro o cameră dublă, pe noapte.

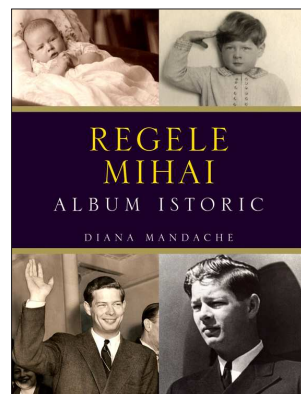
Cartea săptămânii

Diana Mandache: „Regele Mihai. Album istoric”

Cartea este un breviar istoric care condensează într-un mod accesibil și bine documentat o parte importantă a tumultuoasei vieți a MS Regelui Mihai I, personalitate care a marcat în mod semnificativ istoria contemporană a României.

Istoricul Diana Mandache a inclus în această carte o selecție amplă de fotografii și documente istorice conturând un inedit și dinamic portret al Regelui Mihai I. În acest album istoric sunt prezentate trei aspecte importante ale vieții și personalității Regelui – educația și anii formatori, ceremoniile și solemnitățile la care a participat în calitate de principe și de suveran al țării, petrecerea timpului liber și hobby-urile, prin intermediul fotografiilor de la evenimentele oficiale, precum și de la cele private. Alături de imagini este prezentată presa timpului sau documente până acum nepublicate, printre care scrisoarea Principesei Elena către guvernanta St. John, file din jurnalul Reginei bunică, cărți poștale scrise de Principele Mihai către bunica sa Regina Maria, scrisoarea Principelui Moștenitor către tatăl său Regele Carol al II-lea, a Reginei-Mamă Elena către Principele Leonid Lieven, dar și schițe de amplasament ale trupelor la parade militare sau ale oficialităților la ceremoniile religioase, planuri de așezare la masă ale invitaților.

Printre paginile albumului se regăsesc fotografii și documente din copilăria și adolescența Regelui – de la naștere și botezul regal, Mihai împreună cu părinții sau bunicii, cu familia regală europeană, Marele Voievod și școala palatină, acte școlare, ierbarul Principelui Moștenitor Mihai sau imagini de la bacalaureat. Ceremoniile sunt documentate într-un capitol special înfățișând importante solemnități desfășurate în

Parlament sau în Sala Troiului; fotografiile surprind și immortalizează parade militare, ceremonii religioase, activități caritabile, precum și nunți regale europene; vizitele și călătoriile în țară și străinătate sunt prezentate sintetic prin imagini, unele fiind reflectate și prin intermediul unor inedite documente diplomatice, spre exemplu cele emise de autoritățile comuniste cu prilejul vizitelor Regelui din martie-aprilie 1948 la Londra sau Washington; imagini cu dineuri și meniuri, care completează imaginea ceremonialului regal. Un alt capitol îl constituie cel al portretelor monarhului în vacanțe, de la schi, golf și echitație la vânatori regale sau hobby-urile sale precum fotografia și filmul, mașinile, motocicletele și avioanele. De asemenea, sunt prezente și imagini ale reședințelor vizitate în vacanțe de Rege, precum cele din Italia – Villa Sparta sau Villa Cisterna, dar și cele din România de la Mamaia, Foișor, Scroviștea, Banloc, Săvârșin.

Anexele cuprind o selecție de documente pentru prima oară publicate din Arhivele Naționale ale României, Arhivele Ministerului Afacerilor Externe precum și din Arhivele Consiliului Național pentru studierea Arhivelor Securității.

Volumul semnat de istoricul Diana Mandache va fi lansat la sfârșitul lunii noiembrie, în cadrul Târgului Internațional Gaudeamus – Carte de Învățătură.

TV

Păcală se întoarce

Sâmbătă, 23 noiembrie, ora 9.00, Antena 1
O frumoasă satiră socială care are ca bază adevăruri și pilde populare desprinse din povestirile lui Anton Pann („cel isteț ca un proverb”, cum îl denumea Eminescu) în care se regăsesc motive adânc ancorate în tumultul vieții secolului XXI. Păcală (Denis Ștefan), un tânăr fără prea multe pretenții de la viață, este sătul de hoinărit prin lume și mânat de dorul de casa părintească decide să revină în patrie, de undeva „de afară” — un spațiu atemporal situat în afara granițelor României.

Piața Universității — România Sâmbătă, 23 noiembrie, ora 10.00, Pro Cinema

Documentarul prezintă mitingul din Piața Universității din iunie 1991, unde au avut loc demonstrații ale studenților împotriva guvernului neocomunist care amenința să ocupe conducerea țării după înlăturarea de la putere a dictatorului Nicolae Ceaușescu. Sunt prezentate, de asemenea, și represuniile brutale ale guvernului și ale minerilor din Valea Jiului la adresa protestatarilor. Regizorul filmului, care se afla și el printre participanții la miting, a refăcut evenimentele folosind imagini rare, multe înregistrate de amatori și a dezvăluit o latură a întâmplărilor total diferite de versiunea oficială a TVR. Sfârșitul include reportaje despre aceste incidente, difuzate pe posturile de televiziune străine.

Ștefan Luchian

Duminică, 24 noiembrie, ora 14.10, TVR2
Filmul evocă viața unuia dintre cei mai mari pictori români — Ștefan Luchian, o viață începută spectaculos sub semnul succesului și al faimei. Al norocului, de asemenea! O moștenire importantă îl pune la adăpost de grijile materiale. S-ar putea dedica întru totul picturii, dar nu! Firea lui sociabilă și imensa poftă de viață îl împing spre o existență mai superficială, poate, dar cât de strălucitoare... Înainte ca tumultoasa lui viață, arsă ca o lumânare, să se stingă, într-o noapte, Luchian primește vizita lui George Enescu. A venit să-i cânte la vioară spre a-i mai alina suferința. Este omagiul unui mare artist adus altui mare artist.

CONCERT

Ștefan Bănică jr. la Arad

Ștefan Bănică jr. a plecat, la începutul lunii noiembrie, într-un turneu național care poartă titlul celui mai recent single al său, „Alerg printre stele”, și care cuprinde zece orașe, informează un comunicat remis Mediafax. În 23 noiembrie, de la ora 19.00, Ștefan Bănică jr. va concerta în Galleria Mall din Arad. În ultimii ani, ca un preambul al concertelor

sale tradiționale de Crăciun și pentru a fi mai aproape de cei care-i iubesc muzica, care nu pot de fiecare dată să ajungă la concertele de la Sala Palatului din Capitală, Ștefan Bănică Jr. susține un turneu național alături de trupa sa, Rock'n'Roll Band, și grupul The 50's. Publicul, care așteaptă cu nerăbdare vederea mereu surprinzătoare și emoționantă cu artistul, va avea parte și de această dată de un show de excepție, marca Ștefan Bănică. În concertele din cadrul turneului vor putea fi ascultate atât hituri așteptate de public de fiecare dată, cât și cântece de pe albumul „Altceva”, de pe care artistul a lansat până în prezent nu mai puțin de patru single-uri: „Nu e prea târziu”, „Ce e dragostea?” ft. Marius Moga, „Noaptea de Crăciun” și, cel mai recent, „Alerg printre stele” ft. Pacha Man, care dă și titlul turneului din acest an. „Altceva” a fost premiat la gala premiilor muzicale Radio România din luna martie a acestui an, la categoria „cel mai bun album al anului”, Ștefan Bănică fiind desemnat la același eveniment cel mai bun interpret și artistul anului 2012.

FESTIVAL

Festivalul Creația

**Vineri, 22-23 noiembrie 2013
Casa de Cultură, Oradea**

Creația vrea să promoveze acei oameni care vor să transmită dragostea lui Cristos prin muzica creștină. Prețul unui bilet este de 10 lei / seară.

Viziunea acestui festival este de a facilita crearea unei comunități de artiști creștini; un context de cunoaștere, partășie, colaborare în diferite proiecte și încurajare. De asemenea, ne dorim să promovăm creativitatea și excelența prin încurajarea artiștilor la a compune piese autentice creștine românești. Prin urmare, toate piesele festivalului vor fi compoziții ale artiștilor creștini români.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

25 NOIEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

26 NOIEMBRIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

27 NOIEMBRIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

28 NOIEMBRIE, JOI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista, presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

29 NOIEMBRIE, VINERI (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Elena Sandu: „Patria limbii române” 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

30 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe unde Europei” — emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.55: Încheiere

1 DECEMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

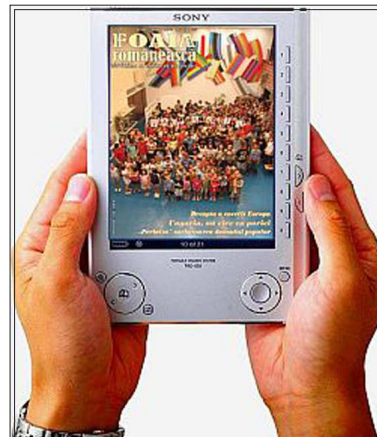
16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” — emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 27 noiembrie, m1, ora 12.55
joi, 28 noiembrie, Duna TV, ora 7.00

De data aceasta, în emisiunea în limba română ne vom duce la Bătănia, unde vom participa la înălțarea generațiilor la Școala Generală Română „Lucian Magdu”. Această instituție în fiecare al cincilea an încearcă să-și adune toți absolvenții.

Realizator: Tiberiu Boca

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni — 1200 ft
6 luni — 2000 ft
12 luni — 3500 ft

Glume

Contabilul verifică decontul unuia dintre parlamentari.

— Dar cifra asta astronomică ce reprezintă?!!
— Este decontul pentru hotel...
— V-aș ruga ca, pe viitor, să nu mai cumpărați hoteluri!

♦ ♦ ♦

Un politician vorbea la o întrunire electorală:
— Adversarul meu v-a furat pe rupe timp de 4 ani... Dați-mi și mie o șansă!

♦ ♦ ♦

La parlament se întâlnesc doi parlamentari pe hol. La care spune unul către celălalt:
— Ce-i mă, ce s-a întâmplat, nici tu n-ai somn?!

♦ ♦ ♦

Un tip intră în sala deputaților, toți deputații erau lipiți de tavan!
De ce?... Aveau întâlnire la nivel înalt.
După cinci minute, tipul se întoarce și toți erau pe jos!
De ce?... Au căzut cu toții de comun acord.

♦ ♦ ♦

O blondă cu prietenul se plimbă pe lângă o șosea circulată. La un moment dat, prietenul, fan Mercedes, îi zice:
— Uite un Mercedes Vito.
Blonda, lovită în sentiment, coace ce coace și la un moment dat, când vede un BMW, zice:
— Uite un BMW, boue!

Comuniune frățească inter-ortodoxă în biserica lui Șaguna de la Mișcolț

Duminică, 17 noiembrie, cu puțin timp înainte de ziua de prăznuire a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei (la 30 noiembrie), în biserica ortodoxă maghiară din Mișcolț a avut loc o slujire arhierască inter-ortodoxă, la care au coliturghisit clerici ortodocși români, maghiari și ucrainieni.

Slujirea comună s-a desfășurat cu binecuvântarea ÎPS Părinte Arhiepiscop Marc de Jegorevsk, Întâistătătorul Eparhiei Ortodoxe Maghiare din Ungaria și la invitația părintelui Kirill Tatárka, secretarul eparhial al acestei episcopii și parohul bisericii din Mișcolț. Din soborul slujitor, sub protia Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, alături de preotul paroh și diaconul bisericii, au mai făcut parte părintele

protosinghel David Pop și părintele protopop Marius Maghiaru, de la Budapesta, părintele ieromonah Benedict Hromei, de la Mănăstirea Peri, din Ucraina și cei doi diaconi de la Catedrala Episcopală din Jula.

În duh de comuniune frățească inter-ortodoxă, la acest eveniment care are loc, în acest fel, pentru a doua oară la biserica din Mișcolț, au participat credincioșii ortodocși maghiari ai parohiei, împreună cu pelerini ortodocși români din Budapesta și cu credincioși ucrainieni, care s-au reunit cu toții în jurul personalității Marelui Mitropolit transilvan, trecut și în rândul Sfinților de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Răspunsurile liturgice la strană au fost date alternativ, în limbile română și maghiară, de corul parohiei

și de cântăreți de la Capela Românească din Budapesta, iar slujirea, și în special anumite momente ale ei (precum sunt Apostolul, Evanghelia, Crezul și Tatăl nostru) au avut loc în mai multe limbi.

Înainte de începerea Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, înconjurat de soborul slujitor, dar și de copii îmbrăcați în veșminte liturgice, a făcut sfințirea unei icoane cu „Sfânta Treime”, care reprezintă și hramul acestui sfânt locaș.

În cuvântul de învățătură, pornind de la Evanghelia zilei, PS Părinte Siluan a evocat exemplele date de ctitorii acestui impunător și foarte frumos locaș de cult având un iconostas de excepție, de Sfântul Mitropolit Andrei Șaguna, care s-a născut la Mișcolț și a fost botezat în această biserică, iar prin slujirea sa jertfelnică și activitatea sa a făcut atât de multe pentru Biserica Ortodoxă Română din Transilvania, cât și pentru Neamul Românesc, pentru afirmarea căruia s-a luptat în mod deosebit.

Ierarhul a subliniat și aniversarea celor 20 de ani de la primirea darului preoției de către doi dintre slujitorii Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria: Părintele Marius Maghiaru, Protopop și Paroh de Budapesta

și Părintele Aurel Becan, Protopop de Seghedin și Paroh la Cenadul Unguresc, cărora le-a acordat Diplome Aniversare, în semn de prețuire pentru activitatea desfășurată și cu îndemnul de a înmulți și pe mai departe talanții primiți, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea credincioșilor încredințați spre păstorie acum două decenii.

La finalul slujbei, în semn de prețuire și de amintire a slujirii arhieresti de la Mișcolț, Părintele Kirill Tatárka

a oferit Ierarhului o icoană cu Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon, care are pârțile din Sfintele Sale Moaște păstrate spre închinare și în această biserică.

Toți participanții la slujbă, au fost invitați apoi la o agapă comună, oferită de către Parohie, împreună cu Autogovernarea Minoritară Românească din sectorul VII, din Budapesta.

(Sursa: Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria)

